

Pogled Evropskega ekonomsko-socialnega odbora na varnost in zdravje pri delu

Osnovni podatki o stanju gospodarstva v EU in RS

Dare Stojan

Član Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO)

Državni svet, Ljubljana, 18.10.2016

Pro Z D R A V Z
Varno in zdravo delo - pot do uspeha

EU: 28 držav, cca 500 mio prebivalcev

**Slovenija 0,5%,
v EU 28% do 29% v
globalnem
gospodarstvu**

Institucije EU

Evropski svet
(zasedanja na vrhu)

Evropski parlament

Svet Evropske unije
(Svet ministrov)

Evropska komisija

Sodišče

Računsko sodišče

Ekonomsko-socialni odbor

Odbor regij

Evropska investicijska banka

Agencije

Evropska centralna banka

Evropski ekonomsko-socialni odbor

- ▶ EESO je posvetovalno telo Evropske unije, ki s strokovnimi nasveti pomaga večjim institucijam EU (Evropski komisiji, Svetu EU, Evropskemu parlamentu)
- ▶ EESO pripravlja *mnenja* o predlagani zakonodaji EU, pa tudi *mnenja na lastno pobudo* o temah, za katere meni, da si zaslužijo obravnavo.
- ▶ EESO je "most" med institucijami EU in *organizirano civilno družbo*.
- ▶ Člani EESO so predstavniki: "delodajalcev", "delojemalcev" in "raznih dejavnosti" (npr. kmetov, potrošnikov, okoljevarstvenikov, družin, NVO itd.) iz svoje države
- ▶ Slovenija ima v EESO 7 predstavnikov

Evropa 2020 (junij 2010)

- ▶ **Pametna rast:** razvoj, ki temelji na konkurenčnosti, znanju in inovacijah
- ▶ **Trajnostna rast:** promoviranje bolj konkurenčne, “zelene” in učinkovite ekonomije
- ▶ **Vsevključujoča rast:** doseganje visoke zaposljivosti z upoštevanjem socialne in teritorialne kohezije

EU pristopi za podporo Evropi 2020

Mako-
ekonomska
stabilnost

Pregled
letne rasti

Izvajanje
letnih
politik

Ključne EU iniciative

Digitalna
agenda
(maj 2010)

Politika
do mladih
(sept. 2010)

Inovacijska
politika
(sept. 2010)

Nova industr.
politika
(okt. 2010)

Nove veščine
in zaposlitve
(nov. 2010)

Boj proti
revščini
(dec. 2010)

Učinkovita
raba virov
(zač. 2011)

Vzpostavitev
notranjega trga

Politika EU do
drugih držav

EU
finančna
podpora

23.2.2016

Gospodarska rast v svetu 2013-16 [%]

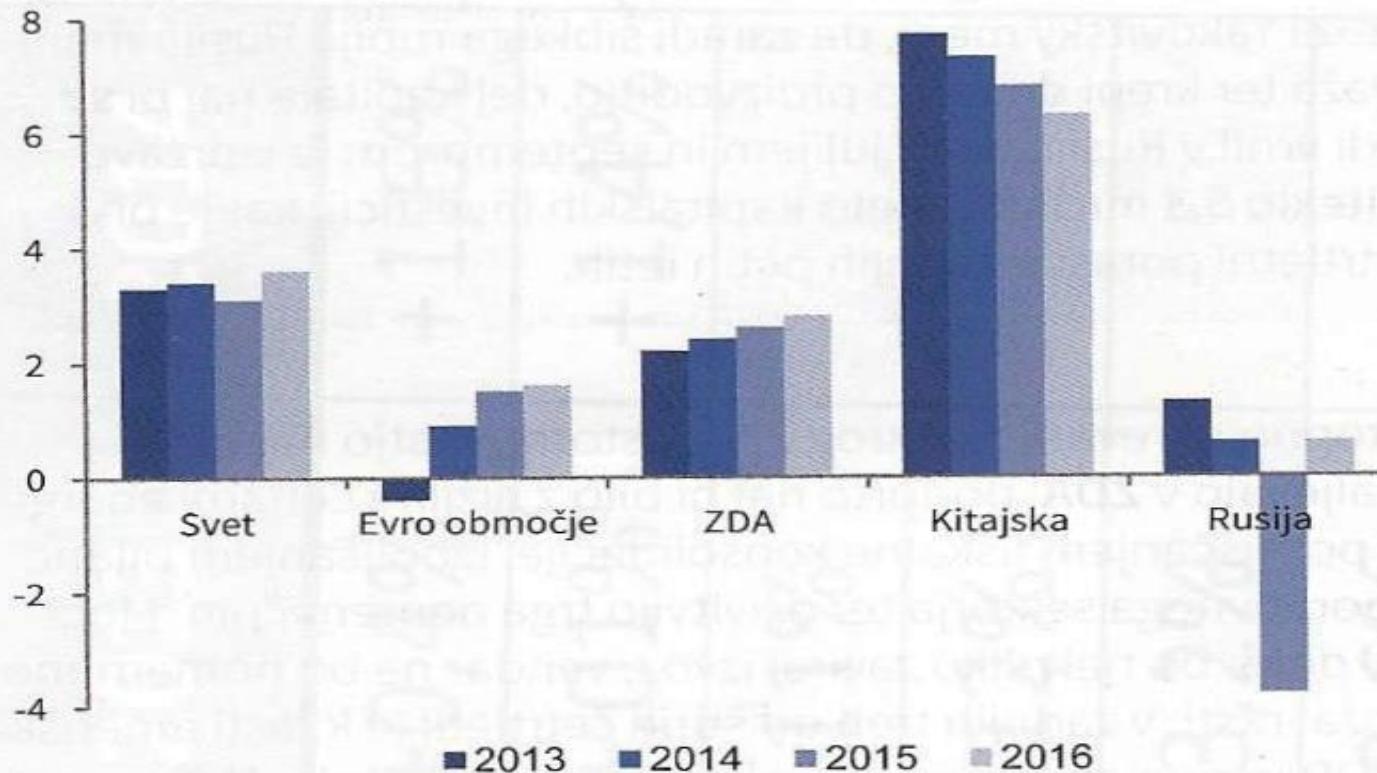
GOSPODARSKA RAST, SVET – REALNE STOPNJE RASTI, V %

	2013	2014	2015 ocena	2016 napoved
Svet	3,3	3,4	3,1	3,6
· ZDA	2,2	2,4	2,6	2,8
· Japonska	1,5	-0,1	0,6	1,0
· Kitajska	7,7	7,3	6,8	6,3
· Indija	5,0	7,3	7,3	7,5
· Brazilija	2,5	0,1	-3,0	-1,0
· Rusija	1,3	0,6	-3,8	0,6
Evro območje	-0,4	0,9	1,5	1,6
· Nemčija	0,5	1,6	1,5	1,6
· Francija	0,3	0,2	1,2	1,5
· Italija	-1,9	-0,4	0,8	1,3
· Španija	-1,3	1,4	3,1	2,5

Vir: IMF, oktober 2015

Gospodarska rast v svetu 2013-16 [%]

GOSPODARSKA RAST v %, 2013-2016

Vir: IMF, oktober 2015

SKEP GZS

Resolucija in besednjak EU

- ▶ “več Evrope”
- ▶ vključitev civilne družbe
- ▶ oblikovanje fiskalne, bančne in finančne unije
- ▶ krepitev konkurenčnosti EU gospodarstva
- ▶ pakt za socialne naložbe
- ▶ zaščita potrošnikov
- ▶ begunska kriza
- ▶ Kitajska, nafta, BREXIT, Grčija
- ▶ itd.

Proračun EU

► Predlagano

- ▶ 155 milijard EUR za obveznosti
- ▶ 143 milijard EUR za plačila

1. Pametna in vključujoča rast 69.841 mio €
2. Trajnostna rast 62.484 mio €
3. Varnost in državljanstvo 4.052 mio €
4. Evropa v svetu 9.167 mio €
5. Upravni postopki (za vse inst. EU) 8.935 mio €
6. .....

▶ 155 milijard EUR je cca 1% BDP EU28.

Slovenija v 2015

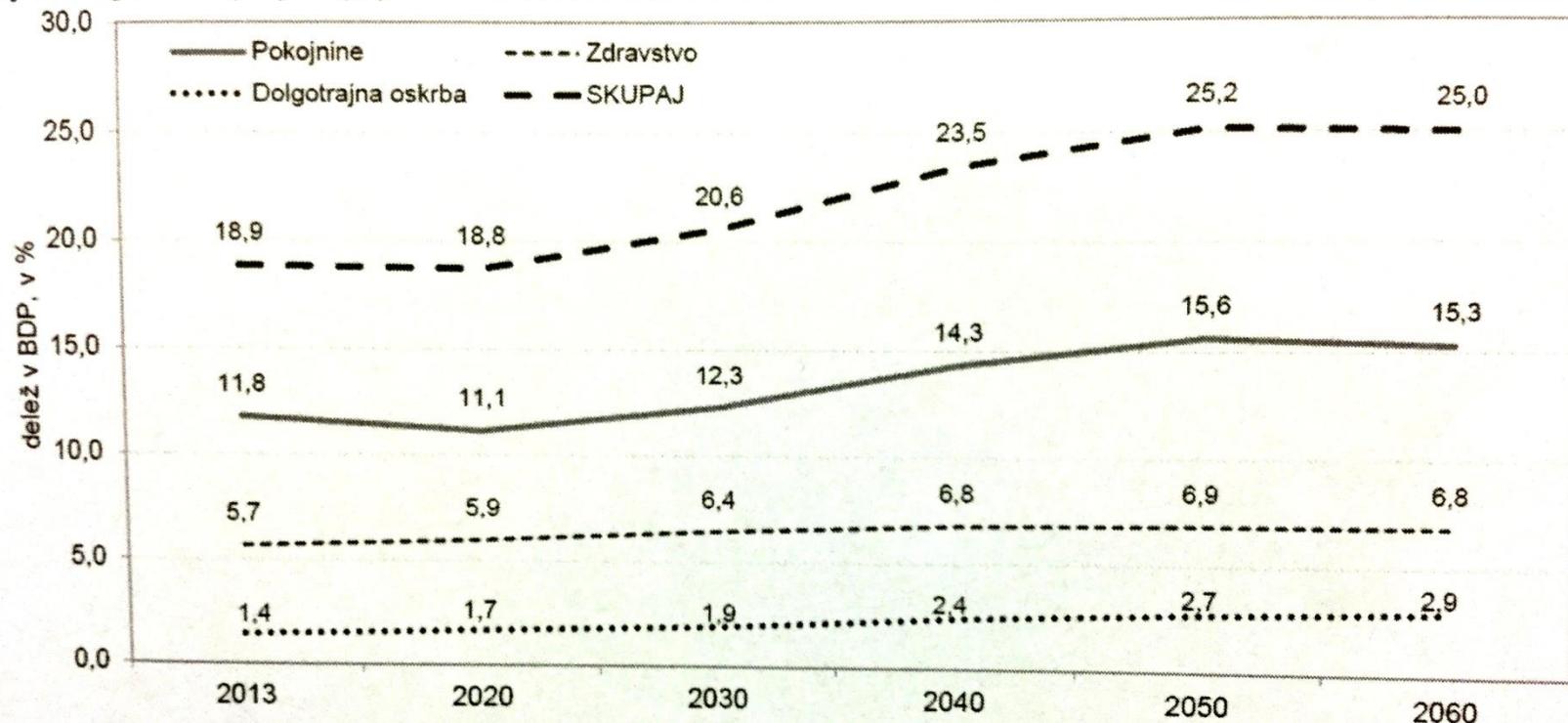
- ▶ Bruto domači proizvod:
37.246 mio EUR
- ▶ Št. prebivalcev 1.1.2015: 2.062.874
- ▶ BDP per capita: 18.065 EUR
- ▶ Povpr. Mesečna bruto plača 1.540 €
- ▶ BDP kot % v BDP EU28: 83%
- ▶ Štev. brezposelnih konec 2015: 107.488 (8.6% ILO)
- ▶ Index SBI TOP (XII-2015/XII-2014) -11.2%

Napovedi EK za Slovenijo 2015-2017

- ▶ BDP v letu 2015: +2,5%
- ▶ BDP v letu 2016: +1,8%
- ▶ BDP v letu 2017: +2,3%
- ▶ Javnofinančni primanjkljaj 2015: 2,9% BDP
- ▶ Javnofinančni primanjkljaj 2016: 2,4% BDP
- ▶ Javni dolg 2015: 83,5% BDP
- ▶ Javni dolg 2016: 79,8% BDP
- ▶ Inflacija (% medletno 2015)-0,8%
- ▶ Inflacija (% medletno 2015)-0,3%

Projekcija javnih izdatkov

Graf 4: Dolgoročne projekcije javnih izdatkov za sisteme socialne zaštite, osnovni scenarij, Slovenija

Vir: EK, UMAR 2016.

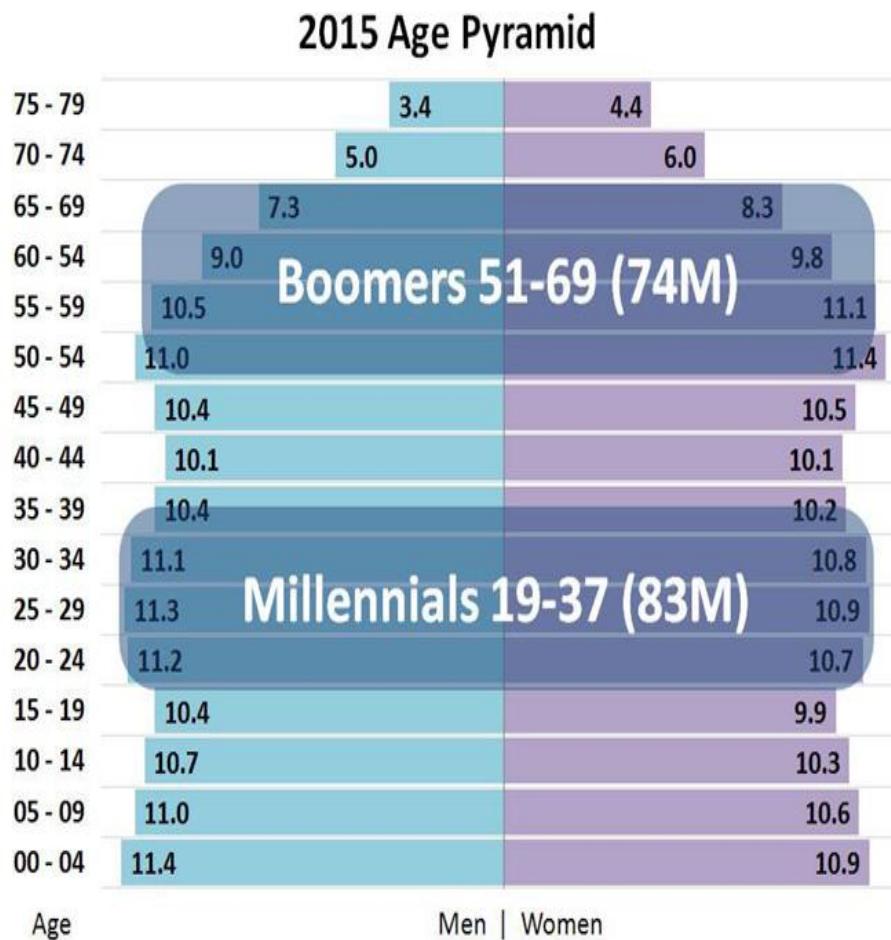
⁶ UMAR (2016): Demografske spremembe ter njihove ekonomske in socialne posledice, maj 2016, stran 3.

Reindustrializacija v EU in RS

- ▶ Prihodki od izvoza v 2014
  - ▶ Industrija 22 milijard EUR (vir: SURS)
  - ▶ Turizem 2 milijardi EUR (vir: BS)
- ▶ Nemčija: INDUSTRIJA 4.0 (Smart factory, IoT)
  - ▶ Večja konkurenčnost
  - ▶ Povezava posl. Info sistemov s stroji, roboti,...
  - ▶ Novi poslovni modeli
  - ▶ Nova logistika
  - ▶ Nova znanja
  - ▶ .....

Generacijski obrat na delovnih mestih: Smo pripravljeni?

World War II Generation	Born Before 1945	7 Million/4% of The Workforce
Baby Boom Generation	Born 1946 – 1964	60 Million/35% of The Workforce
Generation X	Born 1965 – 1980	51 Million/29% of The Workforce
Millennial Generation	Born 1980 – 2000	55 Million/32% of The Workforce

Združenje delodajalcev obrti
in podjetnikov Slovenije GIZ

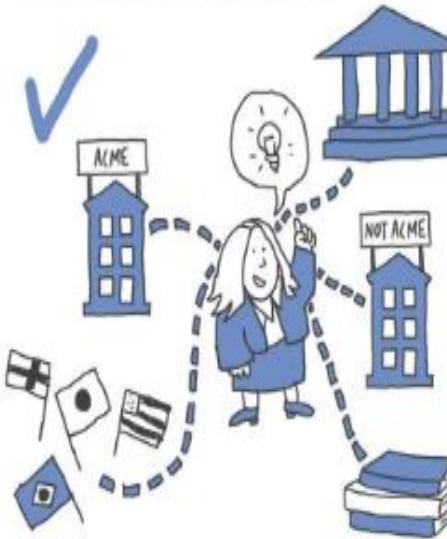
7. Work doesn't stop at the firewall.

Our digital workplace should encompass customers, suppliers, partners and contacts.

5. Learning is good for me and the company.

Give me the opportunity to acquire knowledge from outside and in, and the chance to use it well.

Digitalna delovna mesta

4. Let me be myself online.

My profile is who I am in the digital workplace, and many of my working relationships may be with people I don't get to meet.

@ACMEEMPLOYEENR56028
Officially approved tweet without any personality or charm.

@ALICEZSMITH
Oh, I completely agree @JoRehr
Here's more info <http://xyz.li>

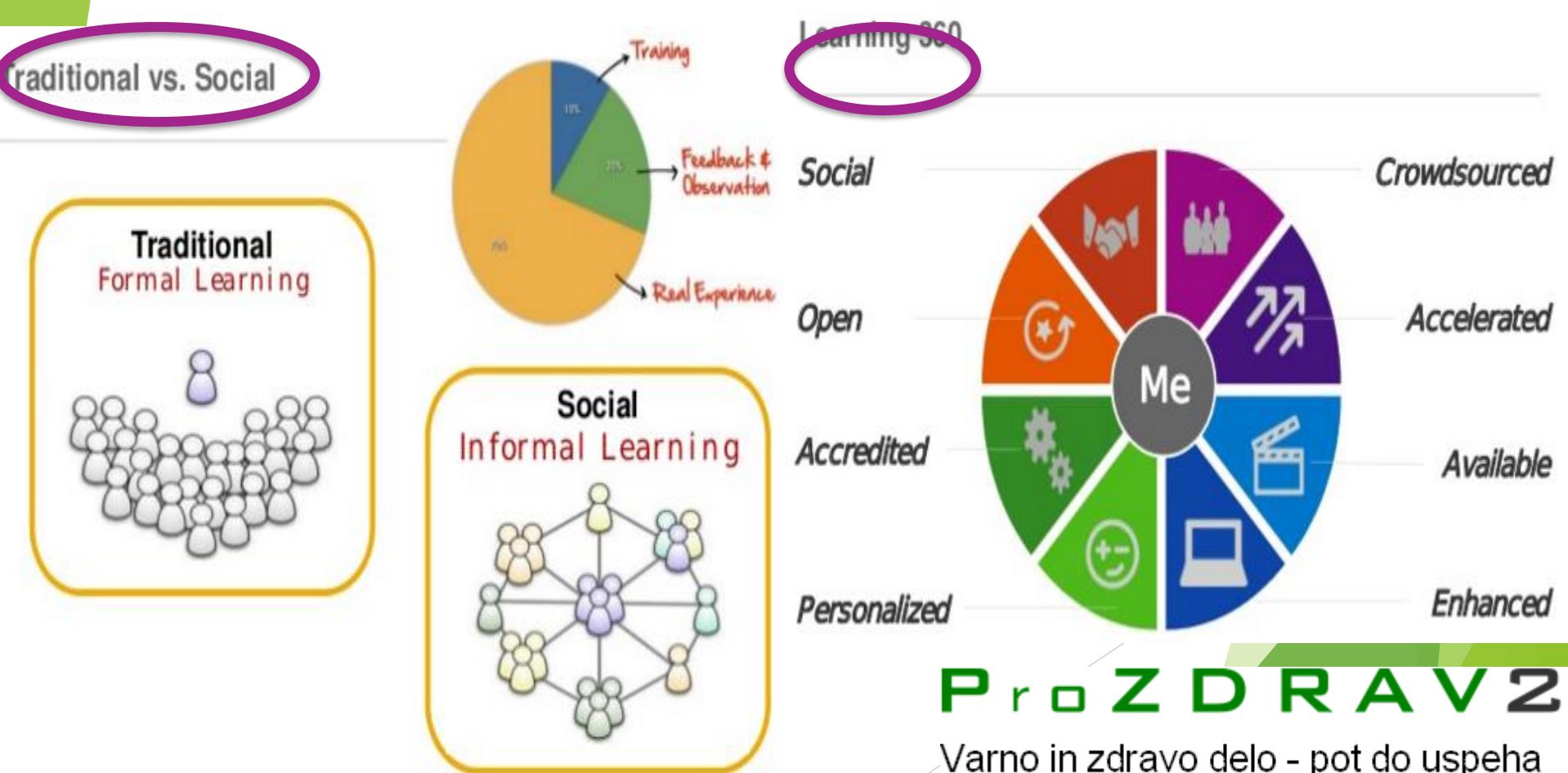
Pro ZDRAVZ

Varno in zdravo delo - pot do uspeha

NOVI NAČINI UČENJA IN INFORMIRANJA

Dvig digitalne pismenosti v EU in RS!

Learning 360

Social

Open

Accredited

Personalized

Crowdsourced

Accelerated

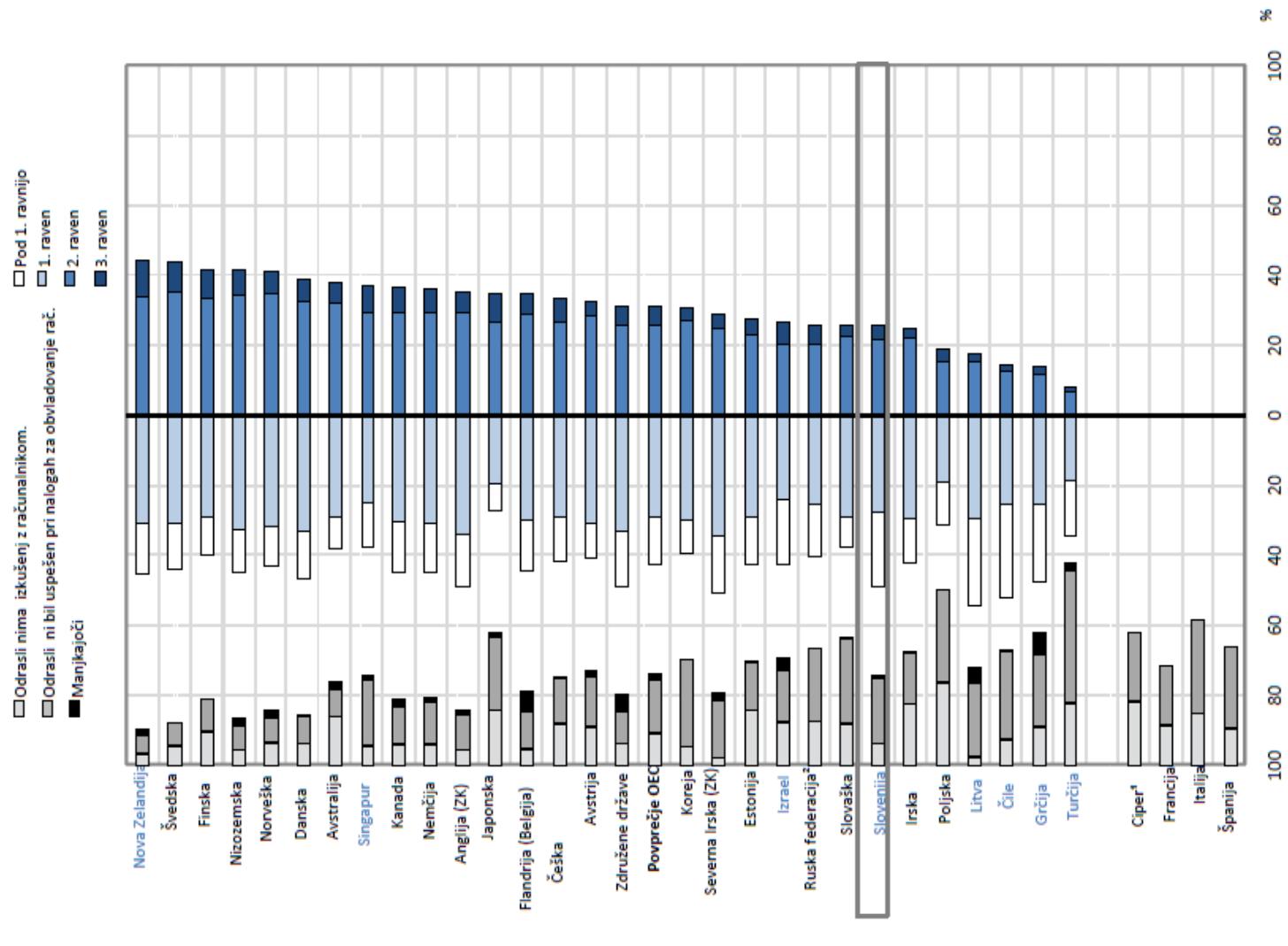
Available

Enhanced

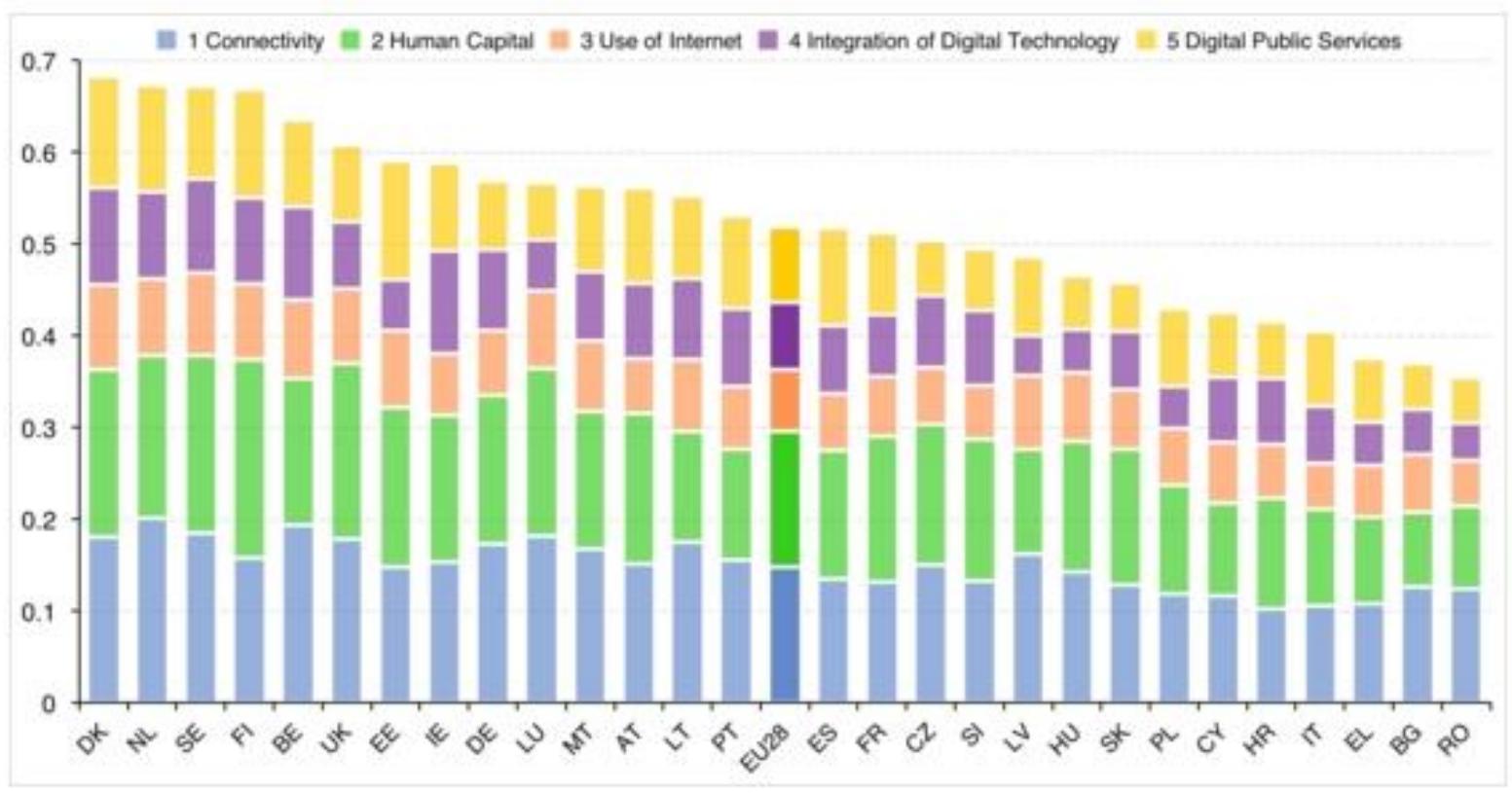
Pro Z D R A V Z

Varno in zdravo delo - pot do uspeha

Uspešnost odraslih pri reševanju problemov v tehnološko bogatih okoljih

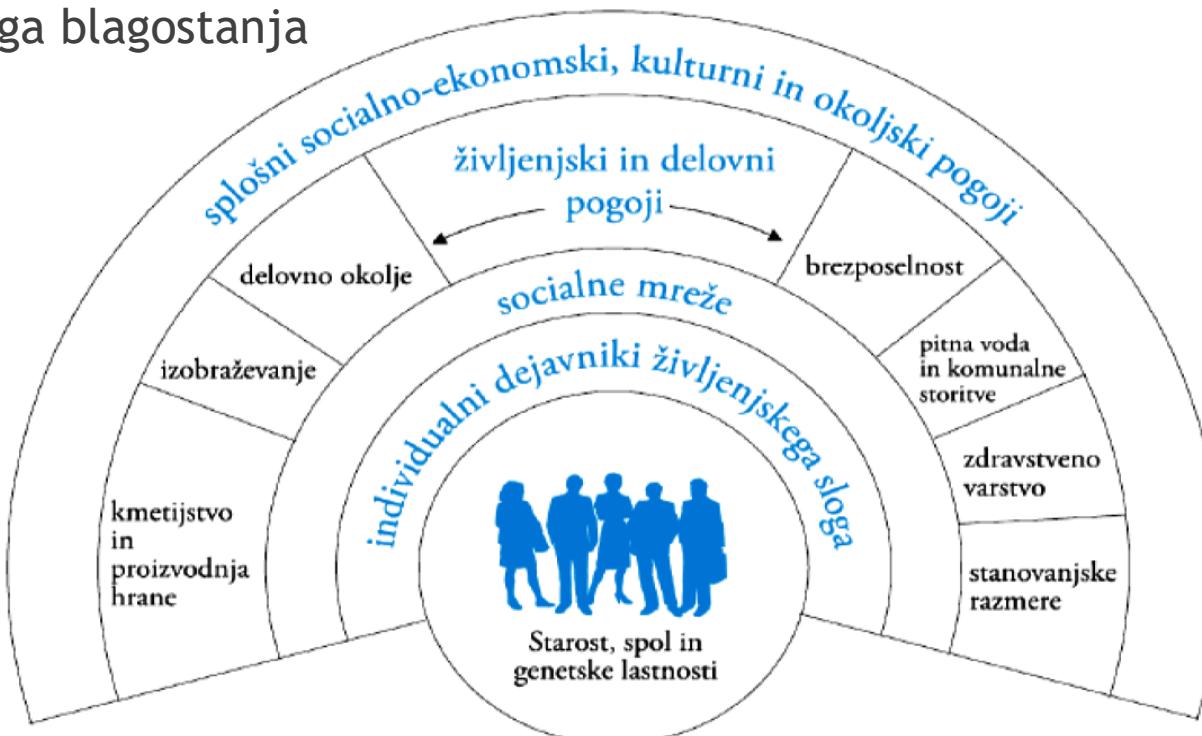

DIGITALNA PISMENOST V EU IN RS

DVIG ZDRAVSTVENE PISMENOSTI V EU IN RS

Definicija zdravja: stanje popolnega, fizičnega in duševnega blagostanja

Dalgreen & Whitehead, 2006

Vir: Smernice za promocija zdravja, WHO

EU STRATEŠKI OKVIR O ZDRAVJU IN VARNOSTI NA DELOVNEM MESTU 2014-2020

Brussels, 6.6.2014
COM(2014) 332 final

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS

on an EU Strategic Framework on Health and Safety at Work 2014-2020

European Economic and Social Committee

SOC/512

Health and Safety at Work - Strategic Framework
2014-2020

OPINION

of the Section for Employment, Social Affairs and Citizenship

Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions on an EU Strategic Framework on Health and Safety at Work 2014-2020 COM(2014) 332 final

GLAVNI IZZIVI STRATEŠKEGA OKVIRA EU ZA VZD 2014-2020 (1/4)

1. Izboljšanje izvajanja predpisov v državah članicah EU

- ▶ Dodatno utrditi nacionalne strategije
- ▶ VZD pri mikro in malih podjetjih
- ▶ Poenostaviti obstoječo zakonodajo v državah članicah EU

2. Izboljšanje učinkovitosti preprečevanja poklicnih bolezni

- ▶ EK v sodelovanju z agencijo EU-OSHA
  - ▶ Izmenjava dobrih praks
  - ▶ Rehabilitacija in ponovno vključevanje v delo
  - ▶ Pomen duševnega zdravja / stres

GLAVNI IZZIVI STRATEŠKEGA OKVIRA EU ZA VZD 2014-2020 (2/4)

3. Obravnavanje demografskih sprememb

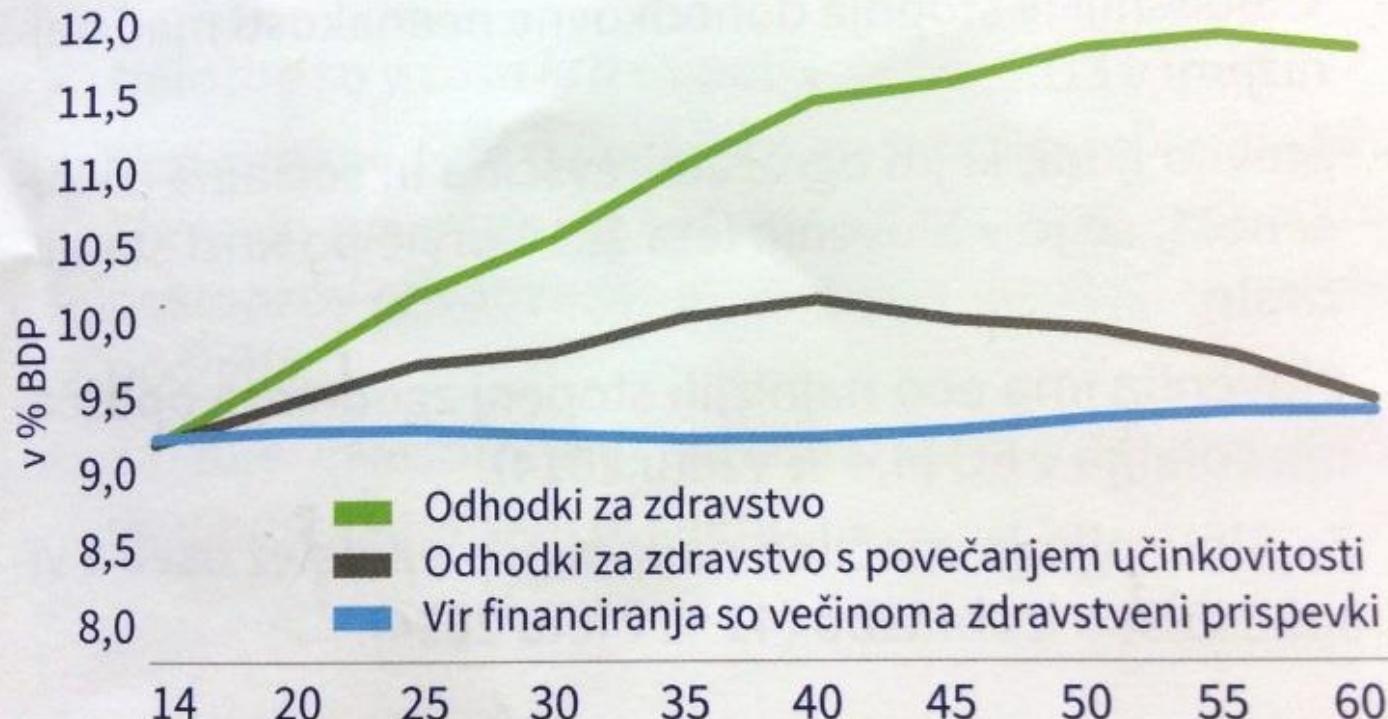
- ▶ Obravnavati staranje delavcev in nastajajoča nova tveganja

4. Izboljšati zbiranje statističnih podatkov in razviti zbirko informacij (Eurostat in SURS)

5. Sodelovanje z:

- ▶ Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO)
- ▶ Mednarodno organizacijo dela (ILO)
- ▶ Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD)

SKUPNI ODHODKI ZA ZDRAVSTVO V RS ZA 2014-2020 (3/4)

Opomba: referenčni scenarij delovne skupine za problematiko staranja prebivalstva

Vir: Poročilo EU za RS za 2016

GLAVNI IZZIVI STRATEŠKEGA OKVIRA EU ZA VZD 2014-2020 (4/4)

6. Socialni dialog

- ▶ Delodajalske organizacije, sindikati, nevladne organizacije, vlade držav članic

7. Komuniciranje in obveščanje

8. Sinergija z drugimi področji politike za nove tehnologije in nove procese:

- ▶ Zdravstvene institucije

- ▶ Okolje

- ▶ Enakost

- ▶ Izobraževanje

IZOBRAŽEVANJE ZA VARNOST PRI DELU

- ▶ Ozaveščanje o varnosti in zdravju se prične v šoli
- ▶ Zdrav življenjski slog - spodbujanje duševnega zdravja in dobrega počutja za zaposlene

Z OZAVEŠČANJEM, PROMOCIJO IN SODOBNIMI ORODJI
DO ZDRAVIH IN VARNIH DELOVNIH MEST

NAJBOLJ ODMEVNI PROJEKTI JR 2013

- ▶ PROzdrav - S spoznavanjem in preverjanjem tveganj skupaj do varnih delovnih mest
- ▶ Model ukrepov za zmanjševanje dejavnikov tveganj kroničnih nenalezljivih bolezni v okviru programa promocije zdravja na delovnem mestu
- ▶ Zrno zdravja - GZS in MITV
- ▶ Promocije zdravja na delovnem mestu v trgovinski dejavnosti
- ▶ Promocije zdravja v turizmu in logistiki
- ▶ Zmanjševanje tveganj ravnanj zaposlenih
- ▶ itd.

ZAKLJUČEK

- ▶ Programi promocije zdravja na delovnem mestu so komplementarni z zakonskimi zahtevami s področja varnosti in zdravja pri delu
- ▶ Potreba po sodelovanju
  - ▶ Komisija EU (EU-OSHA), Svet EU, parlament EU, EESO
  - ▶ Vlada R (MDDSZ, MZ, MIZŠ, MGRT)
  - ▶ Delodajalci
  - ▶ Sindikati
  - ▶ Nevladne organizacije

ProZDR

Z OZAVEŠČANJEM, PROMOCIJO
Hvala za pozornost!
DO ZDRAVIH IN VARNIH

dare.stojan@avitel.si

